

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI
DESTEKLEME KURUMU
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU**

Ağustos 2016

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	11
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	11
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	11
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	12
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13
7.	EKLER.....	17

KISALTMALAR

ÇYİFÇ: Çok Yıllı İndikatif Finansal Çerçeve (MİFF)

ÇYFA: Çok Yıllı Finansman Andlaşması (MFA)

FGK: Finansman Genel Koordinatörlüğü

IPA: Instrument for Pre-Accession Assistance (Katılım Öncesi Yardım Aracı)

IPARD: IPA Rural Development (Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Fonları ile Desteklenecek Tarım ve Kırsal Kalkınma Programı)

IPSAS: International Public Sector Accounting Standards (Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları)

MK: Muhasebe Koordinatörlüğü

PYK: Proje Yönetim Koordinatörlüğü

TK: Tahakkuk Koordinatörlüğü

TKDK: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

UYG: Ulusal Yetkilendirme Görevlisi

UF: Ulusal Fon

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

A) Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK)

Mali Yapı:

İdari ve mali özerkliği bulunan özel bütçeli bir kamu kurumu olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine tabi değildir. Maliye Bakanlığının 28.01.2008 tarih ve 878 sayılı görüşü ile de Kurumun 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmadığı teyit edilmiştir.

Kurumun işletme bütçesi ile merkez ve taşra (il koordinatörlükleri) göz önüne alınarak stratejik planın, performans programı ve faaliyet raporlarının hazırlanması, kesin hesabın çıkarılması gibi görevler İnsan Kaynakları ve İdari İşler Koordinatörlüğünün sorumluluğundadır. Merkezde ve il koordinatörlüklerinde harcama yetkilileri ve gerçekleştirme görevlileri bulunurken, muhasebe yetkilileri sadece merkezde bulunmaktadır.

İnsan Kaynakları ve İdari İşler Koordinatörlüğünde görevli personel; bütçe, stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporlarını hazırlamak ve harcamaları gerçekleştirmek, bunlarla ilgili hesap evrakını düzenlemek, kesin hesabı ve diğer mali belge ve raporları hazırlamakla yetkilendirilmiştir.

Kurumun mali iş ve işlemlerine esas teşkil etmek üzere “*Bütçe ve Muhasebe İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar*” hazırlanmıştır. Mevcut düzenleme Başkanlık Makamının 28.03.2012 tarih ve 5490 sayılı onayı ile yürürlüğe girmiştir. TKDK'nın mali yönetim, bütçe ve muhasebe işlemleri bu Usul ve Esaslara tabidir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuattaki bütçe, kesin hesap, sorumluluk, hesap ve kayıt düzeni, faaliyet raporu ve hesapların işleyişine ilişkin benzer hükümlere, *Bütçe ve Muhasebe İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar*'da da yer verildiği görülmektedir.

TKDK bütçe teklifi, bütçenin uygulanması, harcamaların gerçekleştirilmesi, faaliyet raporunun hazırlanması ve kesin hesabın çıkarılması süreçlerinde, analitik bütçe sınıflandırması ile nakit esasına dayalı muhasebe sistemini kullanmaktadır.

Mali işlemlerde kullanılacak ve ödeme evraklarına bağlanacak belge ve dokümanlar için Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği, taşınır mal ve malzemelerin kayıt

işlemlerinde ise Taşınır Mal Yönetmeliğine göre işlem yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Kurum bütçe teklifi gelecek iki yılın bütçe tekliflerini içerecek şekilde hazırlanmaktadır. Kurum bütçe teklifi hazırlandıktan sonra TKDK, Kurum olarak Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü (TRGM) ile ilişkilendirildiği için bütçe teklifini bu birime göndermekte ve TKDK'nın bütçesi TRGM bütçe teklifi içinde transferler hesap kodu içerisinde bütçeleştirilmektedir. Bütçe Kanunu Mecliste kabul edildikten sonra da Maliye Bakanlığının serbest bıraktığı limitler dâhilinde TRGM bütçesi içine konulan ödenekler TKDK'nın banka hesabına transfer edilmektedir. TKDK'da gönderilen ödeneklerden harcamalarını gerçekleştirmektedir.

TKDK'nin 2015 yılı bütçe gerçekleştirmeleri 1 nolu tabloda yer almaktadır.

Tablo 1: Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

<i>Gider Türleri</i>	<i>2015 Bütçe Ödeneği(TL)</i>	<i>2015 Bütçe Gerçekleşmesi (TL)</i>	<i>Gerçekleşme Oranı(%)</i>
01 Personel Giderleri	249.874.797	155.597.564	59
02 Sos. Güv. Kur. Dev. Primi Gid.	28.846.000	28.408.912	98
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	69.032.450	76.637.678	111
05 Cari Transferler	150.000	150.000	100
06 Sermaye Giderleri	8.278.109	4.330.198	52
TOPLAM	354.181.356	263.124.353	74

Muhasebe ve Raporlama:

TKDK'nın kuruluş Kanununun 15 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında göre kurum bütçesi mali yıl itibari ile Kurum tarafından hazırlanır ve Bakan onayıyla yürürlüğe girer. Kurum harcamaları “Bütçe ve Muhasebe İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar” çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Kurum bütçesinin hazırlanması ve uygulanması, bütçenin hangi cetvellerden oluşacağı, kesin hesabın çıkarılması, kesin hesabın hangi cetvellerden oluşacağı, mali anlamda sorumluların kimler olacağı, kullanılacak defterler ve kayıt düzeninin ne şekilde oluşturulacağı ve kurum hesap planının neleri içereceği bu Usul ve Esaslarda düzenlenmiştir.

Bütçe ve Muhasebe İşlemlerine İlişkin Usul ve Esasların 93 üncü maddesinde TKDK Muhasebe Birimince hazırlanacak mali tabloların neler olduğu belirtildikten sonra aynı Esasların 98 inci maddesinde, bu Usul ve Esaslarda hüküm bulunmayan hâllerde, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin muhasebe ilke ve kuralları ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğindeki hükümlerin kıyasen uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Bütçe ve Muhasebe İşlemlerine İlişkin Usul ve Esasların 93 üncü maddesinde, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Muhasebe Birimince hesap dönemi sonunda düzenlenecek belgeler sayılmıştır.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

B) Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Fonları ile Desteklenecek Tarım ve Kırsal Kalkınma Programı (IPARD)

Mali Yapı

TKDK'nın genel faaliyet alanı, Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlardan sağlanan kaynakların, tarım ve kırsal kalkınma programlarının uygulanmasına yönelik kullandırılmasıdır. Kurum hâlihazırda 25.02.2008 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilen IPARD uygulamaktadır.

IPARD Programı ile; tarım sektöründe ve kırsal alanda faaliyet gösteren üreticilerin, özel sektörün ve potansiyel yatırımcıların Tarım ve Kırsal Kalkınma alanında desteklenmesi amacı ile 2007–2013 döneminde uygulamaya konulacak ve AB hibe fonları kırsal kesimde yaşayan halka, çiftçilere, üretici birliklerine ve tarım sektöründe faaliyet gösteren firmalara projeler karşılığında ve sözleşmelerine uygun olarak kullandırılmaktadır.

Türkiye için IPARD Programı Öncelik ve Tedbirleri kapsamında, 3 öncelik ekseninde 7 tedbir ile 17 alt tedbir öngörülmüştür. Ancak Haziran 2013 tarihi itibarıyla, AB komisyonundan 2.Faz illerin altısı için şartlı yetki devri olmak üzere 42 il koordinatörlüğünün tamamı ve tüm tedbir alt tedbirler için yetki devri kararı, yani akreditasyon alınmıştır. TKDK, akredite olmadıkça proje uygulayamamaktadır. IPARD Programı kapsamında uygulanacak sektörler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Türkiye İçin IPARD Öncelik ve Tedbirleri Tablosu

Öncelik Eksen	Tedbir Kodu / Adı	Alt Tedbir
Eksen 1	Tedbir 101. Tarımsal İşletmelerin Yeniden Yapılandırılması ve Topluluk Standartlarına Ulaştırılmasına Yönelik Yatırımlar	1- Süt üreten tarımsal işletmeler
		2- Et üreten tarımsal işletmeler
	Tedbir 103. Tarım ve balıkçılık ürünlerinin İşlenmesi ve pazarlanmasının yeniden yapılandırılması ve Topluluk Standartlarına ulaştırılmasına yönelik yatırımlar	1- Süt ve süt ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması
		2-Et ve et ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması
Eksen 2	Tedbir 102. Üretici gruplarının kurulmasına destek	3-Sebze ve meyvenin işlenmesi ve pazarlanması
		4-Balıkçılık ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması
	Tedbir 201. Çevreye ve kırsal peyzajın gelişmesine yönelik faaliyetler	1- Erozyon Kontrolü
		2- Su Kaynaklarının Korunması
Eksen 3	Tedbir 202. Yerel kırsal kalkınma stratejilerinin hazırlanması ve uygulanması	3- Biyolojik Çeşitlilik
		1- Yetenek kazandırma, harekete geçirme ve yerel kalkınma
	Tedbir 302. Kırsal ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi	2- Yerel kalkınma stratejilerinin uygulaması stratejisinin hazırlanması
		3- Yerel Eylem Gruplarının faaliyet giderleri
Tedbir 501. Teknik Destek	4- İşbirliği projelerinin uygulanması	
	1- Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi	
		2- Yerel ürünler ve mikro işletmelerin geliştirilmesi
		3- Kırsal turizm
		4- Kültür balıkçılığı(Yetiştiricilik)

IPARD Programı ve Bütçesine İlişkin Mali Yapı

Türkiye için IPARD Programı (Katılım Öncesi Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Programı) dönemdeki kırsal kalkınma öncelikleri gözönünde bulundurularak tasarlanmıştır. Bu çerçevede 2007–2013 yıllarını içeren Dokuzuncu Kalkınma Planı ve Ulusal Kırsal Kalkınma Strateji Belgesi'nin yanı sıra Avrupa Birliği Çok Yıllı Gösterge Planlama Belgesi'nin stratejik öncelikleri de dikkate alınmıştır. Program 2007–2013 yıllarını içeren yedi yıllık bir süreci içermekte olup, mali çerçevesi üç yıllık dönem için belirlenmiştir.

AB tarafından IPARD Programı kapsamında, 2007-2013 yılları arasında AB katkısı 789.633.030,00 Avro AB katkısı ve Ulusal katkı olarak da 279.666.478,00 Avro olmak üzere toplam bütçe 1.052.844.040,00 Avro olarak öngörülmüştür. 2007-2013 yılları AB katkı miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıllar itibariyle ülkemize tahsis edilmiş olan Çok Yıllı Finansman Anlaşması (ÇYFA) limitleri 3 nolu tabloda yer almaktadır.

Tablo 3: Çok Yıllı Finansman Anlaşması Limitleri Tablosu

Yıl	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Avro	20.700.000	53.000.000	20.560.939	131.300.000	172.500.000	187.387.295	204.184.796

Bu miktarlar gösterge mahiyetinde olup, ÇYFA'nın imzalanması ile birlikte rakamlar netleşmektedir.

IPARD Programının uygulanması için illerde çağrıya çıkılarak faydalanıcıların proje ve başvurularını yapması istenmekte, bunlardan prosedürlere uygun olarak başvurusunu yapanların projeleri incelenerek sözleşme imzalanmakta ve sözleşmede öngörülen işler yapıldıktan sonra da ödemeleri yapılmaktadır. Çağrı ilanına çıkılması, proje ve başvuruların alınması ve durumu uygun olanlarla sözleşme imzalanması Proje Genel Koordinatörlüğü, yapılan sözleşmelere uygun olarak işlerin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği yine yerinde yapılan kontrollerle Finansman Genel Koordinatörlüğü tarafından yapılarak ödemeler, iadeler ve geri almalarda bu birim altında faaliyet gösteren Ödeme Koordinatörlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir. Finansman Genel Koordinatörlüğü altında görev yapan Muhasebe Koordinatörlüğü tarafından da IPARD bütçesinin muhasebe kayıt ve işlemleri gerçekleştirilmekte, mali rapor ve tabloları hazırlanmaktadır.

Çağrıya çıkılması, başvuruda bulunulması, başvuruda bulunanların hangi şartları

taşınması gerektiği, başvuruda hangi belgelerin aranacağı, başvuruda bulunanların bu işi yapmaları için ilgili kurumlarla ve bankalarla anlaşmalar-protokoller yapılması, projelerin gerçekleştirilmesine ilişkin sözleşmelerin hazırlanması ve imzalanması ve daha sonra işin bitirilmesi ve öngörülen ödemelerin taksitler bağlanarak veya peşin ödenmesi dâhil her şey prosedürler ve yapılan kontroller çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

AB'nin verdiği kredilerin tüm tedbir ve alt tedbirler altında uygulanması öngörülmüştür. Tedbirler için uygulanacak hibe desteği de alt tedbir bazında, alt tedbir içinde uygun olan harcamanın çeşidine göre ve AB'yle mutabakatı içeren kurallar (versiyon) çerçevesinde 5.000–3.000.000 Avro arasında değişen miktarlarda belirlenebilmektedir. Ancak bu miktarlar, faydalanıcıların yaptığı yatırım ve AB'den sağlanan hibe desteği olmak üzere toplam yatırım miktarını ifade etmektedir.

Uygulama birimi olan TKDK Finansman Genel Koordinatörlüğü tarafından aylık, üç aylık ve yıllık raporlar hazırlanarak Yönetim Otoritesi Tarım Bakanlığına ve Ulusal Yetkilendirme Otoritesi Hazine Müsteşarlığına rapor verilmekte ve yapılan tüm işlemlerde yine TKDK'nın iç denetim birimi ve Denetim Otoritesi olarak Hazine Müsteşarlığı Hazine Kontrolörler Kurulunun Denetimine tabi tutulmaktadır.

Hazine Müsteşarlığı Ulusal Fon olarak hem ulusal bütçeden hem de AB'den gelen nakit akışlarının kontrolünü sağlamakla yükümlüdür. IPARD kapsamında yapılan işlerin bedellerinin ödeme emrine bağlandıktan sonra üç iş günü içinde ödenmesi zorunludur.

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (UYG) ve TKDK nihai faydalanıcıların ödeme taleplerini zamanında değerlendirmek durumundadır. Ödemenin yapılması için gerekli destekleyici dokümanların alınması ile ödeme emrinin çıkarılması arasında geçen süre 3 ayı aşmayacaktır.

Topluluk katkısının faydalanıcıdan geri alınmasından itibaren, UF IPARD Transfer Hesabından UF IPARD Avro Hesabına aktarılması Banka Protokolüne uygun olarak 3 işgünü içinde tamamlanmalıdır.

Borçlu defterine kaydedilmesinden itibaren iki sene içinde geri alınamayan usulsüzlükten kaynaklı borçlar silinir. Borçların silinmesi durumunda, ilgili topluluk katkısı miktarı IPARD Ulusal Eş-finansman Hesabından UF IPARD Avro Hesabına 3 işgünü içerisinde aktarılır.

Hem IPARD bütçesinden, hem de Avrupa Yatırım Bankası ve benzeri Avrupa

kurumlarından sağlanan hibe ve kredi desteklerinin sadece verildikleri IPARD Programı kapsamında kullanılması, bunun dışındaki başka sektör projeler için kullanılmamasını sağlamaktan Yönetim Otoritesi olarak Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğü sorumludur.

IPARD Programının bir diğer özelliği de, IPARD Programı kapsamında sağlanacak hibe desteğinin % 25'i kadar bir tutar ulusal eş finansman olarak baştan Milli Bütçeden karşılanacağı kabul edilmektedir. IPARD Programının uygulanmasında gerek AB'den gelen fonların gerekse milli bütçeden yapılan katkının hibe olarak dağıtımında AB mevzuatı ve kuralları geçerlidir. Diğer bir husus ise, tarımda bu hibe desteğinden faydalanılabilmesi için faydalanıcının talepte bulunduğu hibe desteği miktarı kadar bir yatırım yapmayı kabul etmiş olması gerekir. Yani bir birim yatırım yapacaksa bunun yarısını kendi imkânlarıyla gerçekleştirecek ancak diğer yarısı için hibe desteğinde bulunabilecektir. Sadece dağlık alanlarda ve 40 yaşın altında olan yatırımcılara sağlanan hibe desteği miktarı % 65'e kadar çıkabilmektedir.

AB tarafından sağlanan hibe desteği 2007-2013 yılları arasını kapsamakla birlikte her yıla ilişkin hibe desteği miktarları ve bu hibe desteğinin kullanımı o yılın 1 Ocak - 31 Aralık arasındaki süreyi içermektedir. Prosedürler çerçevesinde o yılki hibe miktarının kullanımına ilişkin n+3 formülü benimsenmiş olup, mesela 2007 yılına ilişkin hibe desteğinin en geç 2010 yılı sonuna kadar kullanılması gerekmektedir. Eğer o yıl için n+3 formülüne göre dönem sonuna kadar kullanılmayan miktarlar varsa bu miktarlar ertesi yıla devretmemekte AB'ye iade edilmektedir.

IPARD Programı kapsamında ülkelere kaynak olarak aktarılması planlanan bütçe tahsisatlarında AB Komisyonu tarafından değişikliğe gidilebilmektedir. IPARD Programı kapsamında AB Komisyonu tarafından 2007-2013 yılları arasında ülkemize yapılan bütçe tahsislerinde de değişikliğe gidilmiştir. IPA kapsamında ülkeler için tahsis edilmesi planlanan tutarlar Çok Yıllı İndikatif Finansal Çerçeve (MİFF) belgesinde gösterge niteliğinde belirtilmektedir. Ancak kesin tahsisat tutarları Çok Yıllı Finansman Anlaşmasının (MFA) imzalanması ile netleşmektedir. Ülkemiz için ilk olarak 2007-2010 tahsisatlarını içeren MFA imzalanmış ve daha sonra söz konusu anlaşma 2011 yılı tahsisatlarını da içerecek şekilde 2012 yılında revize edilmiştir. Daha sonra imzalanan MFA'lar ile gösterge rakamları revize edilmiştir.

2015 Yılı IPARD Programı Uygulaması

Ülkemizde uygulanması öngörülen IPARD Programı AB Komisyonunca 2008 yılı Şubat ayında onaylanmıştır. TKDK'nın kurum olarak Hazine Müsteşarlığınca gerçekleştirilen ulusal akreditasyonu 2010 yılı Temmuz ayında ve AB Komisyonunca gerçekleştirilen akreditasyonu ise 2011 yılı Ağustos ayında tamamlanmıştır. Ancak 2012 yılı Ağustos ayından itibaren bilgilendirme ve tanıtımlar yapılarak, çağrıya çıkılmış ve IPARD Programının uygulamasına girişilebilmiştir.

AB tarafından 2007-2013 yılları arasında AB katkısı 789.633.030 Avro AB katkısı ve Ulusal katkı olarak da 263.211.010 Avro olmak üzere toplam miktar 1.052.844.040 Avro olarak öngörülmüştür.

IPARD Programı kapsamında 2015 yılı sonuna kadar 15 defa başvuru çağrı ilanına çıkmıştır. 2015 yılı sonuna kadar toplam 10.991 adet sözleşme imzalanmıştır. İmzalanan 10.991 adet sözleşmeden 452 tanesi fesh edilmiştir. Feshedilen 452 adet sözleşme düşüldükten sonra kalan 10.539 adet sözleşmeye sağlanan toplam destek miktarı 3.182.712.971 TL'dir (1.031.172.192,12 Avro,baz alınan kur = 3,0865 Avro). Bu miktarın 773.391.085 Avrosu AB topluluk katkısı, 257.781.106 Avro'su ulusal katkıdır.

2015 yılında harcanan AB Katkısı 163.514.357 Avro olmuştur. 61.018.936 Avro 2013 yılı bütçesinden harcanmıştır. Dolayısıyla 2015 yılı için tahsisattan kaldırılan herhangi bir tutar bulunmamaktadır

Muhasebe ve Raporlama:

IPARD Programı Muhasebe Sistemi

TKDK'nın IPARD Bütçesini yürütmek üzere uyguladığı muhasebe sistemi, Sektörel Anlaşma kurallarına uygun olarak Estonyalı bir muhasebe uzmanından yardım almak suretiyle geliştirilmiştir. Muhasebe sistemi, hesap planı, kayıtlar, mali rapor ve tabloların neleri içereceği, ne şekilde hazırlanacağı vb. hususlar Sektörel Anlaşma kurallarına uygun olarak AB Komisyonuyla bu amaçla yürütülen görüşmeler ve akreditasyonu sonucu kabul edilerek yürürlüğe konulmuştur.

IPARD Programının muhasebe işlemleri, Finansman Genel Koordinatörlüğü altında görev yapan Muhasebe Koordinatörlüğü tarafından gerçekleştirilmekte ve IPARD bütçesinin muhasebesi tutulmakta mali rapor ve tabloları hazırlanmaktadır.

Muhasebe sistemi ve dayandığı ilkeler

TKDK'nın muhasebe prosedürleri, Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları'na (IPSAS) dayalı olarak hazırlanmıştır. Sektörel Anlaşma'da çerçevesi çizilen IPARD kayıtlarının özel gereklilikleri de (Sektörel Anlaşmanın 45. maddesinde belirtilen döviz kuruyla ilgili gereklilikler gibi), prosedürlere eklenmiştir.

TKDK muhasebe işlemleri çift taraflı kayıt, analitik ve tahakkuk esaslı muhasebe sistemine dayanır.

Muhasebe sisteminde hem Avro hem de Türk Lirası olarak işlem yapılır.

Finansal yıl 1 Ocak'ta başlar ve 31 Aralık'ta sona erer.

Hesap planının özellikleri

Hesap planı, IPARD Programı uygulamasının içindeki işlemlerin veya olayların sunulmasında kullanılacak hesapları tanımlar. İşlemin veya olayın niteliğine bağlı olarak, gerçekleşmiş işlemler bilanço, gelir, gider hesaplarına kaydedilirken; varlık, yükümlülük, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerin izlenmesi için nazım hesaplar kullanılır.

Hesap planı, toplam maliyet, taahhüt edilmiş harcama, taksitler ve son ödemelerin her il, tedbir ve alt tedbir ile proje (sözleşme) için üretilmesi amacıyla oluşturulmuştur. Ayrıca, gerekli olduğu hallerde, hesaplar finansmanın kaynağını da belirtir. (topluluk veya ulusal katkı) Hesap planı hesap kodu, tedbir kodu, alt tedbir kodu, bütçe kalemi kodu gibi kodları içermektedir. Bu kodlar, hesapların sınıf, tip, kategori, grup ve alt gruplarını belirler.

Muhasebe sistemine kayıt için 6 haneli hesaplar kullanılır (tedbir, alt tedbir, il, sözleşme, faydalanıcı kodu ve taksit kodları ile birlikte).

Örnek; 104111.103.103-1.25.00001.00001.1/2

Kurum tarafından hazırlanan finansal tablolar

Kurum tarafından hazırlanan finansal tablolar; 1-Bilanço, 2-Gelir Tablosu, 3-Nakit Akış Tablosu, 4-Net Varlıklarda Değişim Tablosu ve 5-Finansal Tablo Notlarından oluşmaktadır.

Finansal tablolar yıllık hesapların bir parçası olarak yıllık olarak hazırlanır ve bütün

bir finansal yılı kapsar (1 Ocaktan 31 Aralığa uzanan 12 aylık zaman dilimi). Yıllık hesaplar Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından onaylanarak, ilgili oldukları mali yılı izleyen yılda en geç 30 Nisan'a kadar Avrupa Komisyonuna iletilmelidir.

Finansal Tablolar, *Sektörel Anlaşmanın ve Uluslararası Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri*'nin gerekliliklerine uygun olarak hazırlanır.

Kurum tarafından hazırlanan mali rapor ve tablolar

-Aylık Raporlar: -Defteri Kebir, -Mizan

-Üç Aylık Raporlar: -Bilanço, -Gelir Tablosu, -Giderlerin ve Gelirlerin Deklarasyonu(D-1)

-Yıllık Raporlar: TKDK ve Ulusal Fon arasında imzalanmış Mutabakat Zaptına uygun olarak, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ve Ulusal Fona her yıl 31 Ocak'tan geç olmamak üzere hazırlanır.

Finansman Genel Koordinatörlüğünde Muhasebe Koordinatörlüğü, IPARD Programına ilişkin bütçenin uygulamasını "Bütçe İzleme Formu" ile izlemektedir.

IPARD Programı kapsamında AB'yle karşılıklı olarak imzalanan Sektörel Antlaşma'ya göre kurum tarafından hazırlanan 2015 yılı finansal tabloları; bilanço, gelir tablosu, nakit akış tablosu, net varlıklarda değişim tablosu ve finansal tablo notları ile Giderlerin ve Gelirlerin Deklarasyonu (D-1) ve Hesapların Yıllık Deklarasyonudur (D-2).

IPARD II

Ipard II Programı, 2015 yılında uygulamaya girmiştir. Bu programla ilgili çalışmalar henüz tamamlanmamıştır. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı Altında Tarım ve Kırsal Kalkınma Politika Alanı Kapsamında Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Olan Birlik Mali Yardımının Yönetimi ve Uygulanmasına İlişkin Hükümleri Tesis Eden Sektörel Anlaşmanın onaylanması 9 Kasım 2015 tarihinde Bakanlar Kurulunca kararlaştırılmıştır. Aynı şekilde, Avrupa Komisyonu ve IPA II yararlanıcılarının (Türkiye Cumhuriyeti) mali yardım uygulanması hakkında Çerçeve Anlaşma 28 Nisan 2015 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 2014 – 2020 döneminde uygulanacak IPARD II programı 20 Nisan 2015 tarih ve Ares (2015) 1662628 referanslı Avrupa Komisyonu resmi yazısı ile Avrupa Komisyonu tarafından onaylanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avrupa Komisyonu Arasında İmzalanan Türkiye için yıllık Aksiyon Programına ait ekli Finansman Anlaşmasına ilişkin notaların onaylanması,

14.12.2015 tarihinde Bakanlar Kurulu'na kararlaştırılmıştır. Bu Karar, 19.12.2015 tarihli ve 29567 sayılı Resmî Gazete (Mükerrer)'de yayınlanmıştır.

IPARD II Programı kapsamında 18 Aralık 2015 tarihinde Şartlı Başvuru Çağrı İlanına çıkmış ve proje alımına 25 Ocak 2016 tarihi itibarıyla başlanmıştır. Avrupa Komisyonundan IPARD II programı kapsamında hazırlanan prosedürler için resmi onay alınana kadar proje üzerinde sözleşme aşamasına kadar olan işlemler tamamlanacak olup resmi onayın alınması akabinde Kurum ile faydalanıcılar arasında sözleşmeler imzalanacaktır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Kurumun Merkez Teşkilâtında Kanunda Öngörülenin Üzerinde Personel İstihdam Edilmesi

Merkez Teşkilatında, Ankara İl Koordinatörlüğünde görev yapan personelden, uzun süreli görevlendirmeler yapılarak kuruluş kanunu uyarınca merkezde istihdam edilebilecek azami personel sayısının aşıldığı görülmüştür.

5648 sayılı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun ‘Kurum personelinin statüsü, hakları ve atanmaları’ başlıklı 14 üncü maddesinde, “*Kurumun merkez teşkilâtında istihdam edilecek personel sayısı yüz seksen kişiden fazla olamaz. Sekreterlik, arşiv, idarî, malî ve personelle ilgili işlemleri yürütecek olan destek personelinin sayısı, toplam personel sayısının yüzde yirmisini geçemez.*” hükmü yer almaktadır.

Kurumdan alınan verilere göre Merkez teşkilatında, 2015 yılı sonu itibariyle, geçici görevlendirmelerle birlikte toplam 355 personel çalışmaktadır. Bu duruma göre Kanunda öngörülmüş olan istihdam sayısının neredeyse iki katı personelin Merkezde çalıştığı açıkça söylenebilir. Merkezde kadrolu çalışanlar dışındakiler, Ankara İl Koordinatörlüğü personeli olup geçici görevlendirme ile Merkez teşkilatında çalışmaktadır. Bu durumun nedeni araştırıldığında, Merkez teşkilatında iş yükünün fazlalığı ve mevcut merkez teşkilatı personeli sayısının iş yükü karşısında yetersiz olması gerekçe olarak belirtilmiştir.

5648 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde yer alan Merkezde azami 180 personel çalıştırılacağına ilişkin hüküm karşısında, geçici görevlendirmelerle birlikte Merkezde 355 adet personelin çalışmasının yasal dayanaktan yoksun olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Kuruluş Kanununun yayınlandığı tarihten sonraki dönemde İl Koordinatörlüklerinin sayısının artması, proje sayısının çoğalması, prosedürlerin fazlalığı gibi nedenlerden dolayı merkez teşkilatında, Kanunda ön görüldenden fazla personele ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Merkezde istihdam edilen personel sayısının 180’i geçtiği, bu fazlalığın Ankara İl Koordinatörlüğü ile merkez teşkilatı arasında harcırahsız olarak geçici görevlendirmeden kaynaklandığı ifade edilmiştir. Cevapta merkezde görevli personel sayısı ile ilgili mevzuat değişikliği çalışması yapıldığı, mevzuatta değişiklik olmadığı taktirde iş

planı revizesi yapılarak merkezin iş yükünün ve fazla personelin azaltılmasının planlandığı da belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Merkez teşkilatı için öngörülenden fazla sayıda personel istihdam edilmesinin gerekçesi olarak proje sayısının artması, iş ve işlemlerin yoğunluğu olduğu ifade edilmiştir. Merkezde 180 kişiden fazla personel çalıştıramayacağı Kanunda açıkça ifade edildiğinden iş yoğunluğu nedeniyle bu sayının uygun olmayacağı, ancak Kanunda yapılacak değişiklikle belirtilen sayının üzerine çıkılmasının mümkün olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 2:

IPARD İşlemlerinde Bürokratik İşlemlerin Azaltılmasına Yönelik Ulusal Mevzuat Hükümlerinin Uygulanmaması

IPARD işlemlerinde yoğun bir evrak kullanımı/ bürokrasi söz konusudur. Dikkati çeken örneklerden birisi; başvuranın/faydalanıcının hukuksal varlığını, durumunu, kamuya ait bazı borçlarının olup olmadığını gösteren belgelerin kurumun iş yoğunluğunu artıracak şekilde istenmesidir.

IPARD'da başvuru paketinin değerlendirmesi, başvuran (proje sahibi) ile kurum arasında sözleşme imzalanması ve faydalanıcı tarafından sunulan ödeme talep paketinin değerlendirmesi aşamalarında proje sahibi /faydalanıcıdan; nüfus cüzdanı kopyası vadesi gelmiş vergi borcu olmadığına dair belge, çiftçi kayıt sistemi belgesi, adli sicil belgesi, topu senedi, sosyal güvenlik primi ve idari para cezası borcu bulunup bulunmadığına dair yazı, vergi borcu bulunup bulunmadığına yazı istenmektedir. Bu belgelerin bir kısmı, birden fazla aşamada istenebilmektedir. Örneğin, nüfus cüzdanı kopyası, üç aşamada da aranan bir belgedir. Sosyal güvenlik primi ve idari para cezası borcu bulunup bulunmadığına dair yazı, hem başvuru paketinin değerlendirilmesi aşamasında ve hem sözleşme aşamasında istenmektedir. Adli sicil kaydı, başvuru paketinin değerlendirilmesi ve ödeme aşamalarında (Ödeme talep tarihinden önceki 7 gün içinde alınmış olması koşuluyla) Kurumun iki defa talep ettiği belgelerdendir.

Bütün bu belgeler hem proje sahibi/faydalanıcıdan somut/yazılı olarak istenmekte, hem de e-devlet bilişim sistemi ve bu sistem içinde veri tabanlarından çapraz kontrolü de yapılmaktadır. Hâlbuki ulusal mevzuatımızda bu işlemleri azaltıcı ve kolaylaştırıcı, bilişim sistemi üzerinden kontrol yapılarak vatandaşın belge istenmemesine yönelik düzenlemeler mevcuttur. 29.06.2009 tarih ve 15169 sayılı BKK ile yürürlüğe konulan Kamu Hizmetlerinin

Sunumunda Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik (yürürlük tarihi 31.07.2009) vatandaş beyanına güvenen ve şeffaf bir kamu yönetimi oluşturması, kamu hizmetlerinin hızlı, kaliteli, basitleştirilmiş ve düşük maliyetli bir şekilde yerine getirilmesi amacına yönelik düzenlemeler getirmiştir.

Bu yönetmelikte yer alan hükümlere göre kamu hizmetlerinin başvuru yapılan ilk kademedeki sunulması ve sonuçlandırılması, başvuru merci ile karar/onay merci arasında birden fazla kademe oluşturulmaması esastır. Yine yönetmelik hükümlerine göre basılı ortamdaki bilgi ve belgelerin elektronik ortama taşınması ve veri tabanlarının diğer idarelere paylaşılması gerekmektedir. Yönetmeliğe uygun olarak "turkiye.gov.tr" sitesi üzerinden düzenlemesi yapılan e-devlet uygulaması sayesinde devlet hizmetlerinin vatandaşlara en kolay ve etkin yoldan kaliteli, hızlı, kesintisiz ve güvenli bir şekilde ulaştırılması hedeflenmektedir.

IPARD işlemlerinde başvuranın/faydalanıcının hukuksal varlığını, durumunu, kamuya ait bazı borçlarının olmadığına gösteren belgelerin ulusal mevzuat hükümlerine uyularak azaltılması ve kurumun iş yükünün azaltılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; IPARD II kapsamında faydalanıcı tarafından verilen ödeme talep paketi ile teslim edilen belgelerin ulusal mevzuat hükümlerine uyularak azaltılması çalışmalarının gerçekleştirildiği ve adli sicil belgesi, çiftçi kayıt sistemi belgesi, hal kayıt sistemi gibi belgelerin veri tabanları üzerinden kontrol edileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak; Kurum, bulguda tespit edilen hususlara katılmış ve gerekli düzenlemelerin IPARD II döneminde yapılacağını ifade etmekte olup, IPARD işlemlerinde bürokratik işlemlerin azaltılmasına yönelik, ulusal mevzuat hükümlerine paralel düzenlemeler yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3:

Danışman Firmalarla İlgili Herhangi Bir Akreditasyon (yeterlilik) Uygulamasının Bulunmaması

TKDK'ya başvuruda bulunacak proje başvuru sahipleri, projelerini hazırlarken özel danışmanlık hizmeti satın almaktadır. Başvuru sahipleri çalışmak istedikleri danışman firmaları kendileri belirler ve kurum tarafından herhangi bir yönlendirme yapılamaz. Ancak Danışman firmaların TKDK veya herhangi bir otorite tarafından akreditasyona (yeterlilik) tabi tutulmaması başvuru sahiplerinin mağduriyetine sebep olabilmektedir.

Yetkin olmayan danışman firmaların hatalı proje hazırlamaları durumunda, başvuru sahiplerinin projeleri reddedilebilmekte ve mağdur olabilmektedirler.

Mevzuata göre Danışman firmalara karşı Kurumun herhangi bir yaptırımının olmaması, danışman firmaların proje hazırlarken veya proje ile ilgili iş ve işlemleri yürütürken, kendilerinden kaynaklanan hataları kabullenmemelerine, hatta başvuru sahiplerini kurum aleyhine yönlendirmelerine, danışman firmaların kendi aralarındaki kişisel çekişmelerine kurum veya kurum çalışanları aleyhinde gerçek dışı iddialarda bulunmalarına sebebiyet vermektedir.

Bu konuda herhangi bir denetim mekanizmasının olmaması piyasada danışmanlık yapabilecek kapasiteye sahip olmayan veya art niyetli kişilerin danışmanlık yapmasına yol açmaktadır.

TKDK'nın iller itibariyle akredite danışman firma listesi açıklamasının tüm bu sakıncaları ortadan kaldıracağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; proje danışmanlık hizmeti veren firmaların akreditasyonu hususunda çalışmaların devam etmekte olduğu ancak danışman firmaların yetkilendirilmesi için TKDK'nın yasal mevzuatında bir hüküm bulunmadığı ifade edilmiştir. Bu nedenle; Türk Standartları Enstitüsü tarafından hazırlanan "13573 sayılı İş yerleri-Danışmanlık hizmetleri-Sınıflandırma-Genel kurallar" isimli standardın kullanılması amacıyla TSE ile görüşmeler başlatıldığı, çalışmanın tamamlanmasından sonra TSE tarafından verilen Danışmanlık Hizmet Yeterlilik Belgesine sahip olan danışmanlık firmalarının isimlerinin ve iletişim bilgilerinin TKDK'nın internet sayfasında duyurulacağı belirtilmiştir. Bu belgenin alınmasının danışmanlık firmaları için zorunlu olmayacağı ancak TKDK'nın internet sayfasında sadece belge sahibi firmaların bilgilerinin yayınlanacak olmasının faydalanıcılar açısından yönlendirici olacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; verilen cevapta, Kurum tarafından konuyla ilgili çalışmaların devam etmekte olduğu ve iller itibariyle akredite danışman firma listelerinin açıklanacağı belirtilmekte olup bulgumuzda belirtilen 2015 yılına ilişkin uygulamaların çeşitli mağduriyetlere yol açtığı değerlendirilmektedir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BİLANÇO (2015/TL)					
AKTİF			PASİF		
I	DÖNEN VARLIKLAR	99.271.965,55	III	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	12.041.201,41
A	HAZIR DEĞERLER	89.703.209,33	C		0,00
1		0,00	6		0,00
3	BANKA HESABI	89.703.209,33	D	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	228.928,14
4	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	1	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	50.274,95
C	FAALİYET ALACAKLARI	14.892,00	4	EMANETLER HESABI	178.653,19
7	VERİLEN DEPOZİTO ve TEMİNATLAR HESABI	14.892,00	G		11.812.273,27
E	DİĞER ALACAKLAR	89.461,00	1	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	3.565.628,29
1	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	89.461,00	2	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	7.580.331,36
F	STOKLAR	2.343.363,34	3	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TA	666.313,62
1	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	2.343.363,34	4	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	0,00
G	ÖN ÖDEMELER	7.121.039,88	V	ÖZ KAYNAKLAR	88.546.689,54
1	İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	A	NET DEĞER	25.671.152,76
2	PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	1	NET DEĞER HESABI	25.671.152,76
3	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	6.847.334,77	H	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	50.836.987,22
6	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	273.705,11	1	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	50.836.987,22
II	DURAN VARLIKLAR	1.315.925,40	I	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-4.728.761,17

F	MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.312.254,40	1	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (	-4.728.761,17
4	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	2.619.447,12	J	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	16.767.310,73
6	DEMİRBAŞLAR HESABI	36.792.068,47	1	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	16.767.310,73
8	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-38.099.261,19	2	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	0,00
G	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	PASİF TOPLAMI		100.587.890,95
1	HAKLAR HESABI	13.874.189,43			
9	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-13.874.189,43			
J	DİĞER DURAN VARLIKLAR	3.671,00			
5	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	554.151,86			
10	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-550.480,86			
AKTİF TOPLAMI		100.587.890,95			
Bilanço Dipnotları :					
900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	90.783.297,80			
901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	353.907.651,68			
904	ÖDENEKLER HESABI	0,00			
905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	263.124.353,88			
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER H	273.705,11			
907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	273.705,11			
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	6.002.467,00			
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	6.002.467,00			
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	0,00			
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0,00			

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

KURUM : 5030 - TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU/ 2015/ (TL)							
HES. KOD.	EKO. I	GİDERİN TÜRÜ	CARI YIL (2015) TL	HES. KOD.	EKO. I	GELİRİN TÜRÜ	CARI YIL (2015) TL
630	01	Personel Giderleri	155.597.564,24	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.840,00
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	28.408.912,60	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	276.135.000,00
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	69.807.317,64	600	05	Diğer Gelirler	2.429.584,13
630	05	Cari Transferler	150.000,00	T O P L A M			278.566.424,13
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	4.093,26				
630	13	Amortisman Giderleri	5.219.987,92				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	2.611.235,77				
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	0,00				
630	99	Diğer Giderler	1,97				
T O P L A M			261.799.113,40				
			CARI YIL (2015)				
GİDER TOPLAMI			261.799.113,40				
GELİR TOPLAMI			278.566.424,13				
FAALİYET SONUCU			16.767.310,73				

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>